

ZD

Program Prevencie závažných priemyselných havárií v.1

Evidenčné číslo	Verzia	Číslo výtlaku	RZ/LU	Účinnosť:
ZD	1		BCA/10	Od 21.10.2022
Oblasť platnosti: zvláštny - Divízia PZZP				
Miesto uloženia výtlakov: elektronicky na intranete				
	Meno a priezvisko	Organizačný útvar (profesia)	Dátum	Podpis
Vypracoval:	Ing. Ivan Volek	UGR, odd. HSEaQPR, HSE risk špecialista senior	20.10.2022	vid' elektro- nické schva- ľovanie IRA
Overil:	Ing. Martin Kollár	UGR, odd. HSEaQPR, vedúci oddelenia	20.10.2022	
Gestor:	Ing. Martin Kollár	UGR, odd. HSEaQPR, vedúci oddelenia	20.10.2022	
Schválil:	Ing. Martin Bartošovič	generálny riaditeľ	20.10.2022	

Obsah

I.	Úvodné ustanovenia	3
II.	Abecedný zoznam skratiek	3
III.	Definícia	3
1.	Závazok spoločnosti	4
1.2.	Zodpovedné podnikanie	4
1.3.	Životné prostredie a BOZP	4
1.4.	Program prevencie ZPH	4
2.	Ciele a zásady prevencie ZPH	5
2.2.	Organizačná štruktúra spoločnosti a potrební zamestnanci	5
2.3.	Identifikácia a hodnotenie nebezpečenstiev ZPH	5
2.4.	HSE manažment systém, riadenie prevádzky	6
2.5.	Asset integrity (Integrita zariadení)	8
2.6.	Havarijné plánovanie	8
2.7.	Monitorovanie plnenia, audit	8
IV.	Záverečné a zrušovacie ustanovenia	9

I. Úvodné ustanovenia

Cieľom tohto dokumentu je stanoviť princípy prevencie závažných priemyselných havárií a princípy činnosti spoločnosti vrátane štruktúr, riadiacich systémov, úloh a zodpovednosti konkrétnych osôb vedenia podniku tak, aby sa zaistilo nepretržité zlepšovanie kontroly rizika vedúceho k závažnej priemyselnej havárii.

II. Abecedný zoznam skratiek

HSE	- Zdravie, bezpečnosť a životné prostredie (Health, safety and environment)
BOZP	- Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci
HBZS	- Hlavná banská záchranná stanica
ZBZS	- Závodná banská záchranná stanica
PPZPH	- Program prevencie závažných priemyselných havárií
ZPH	- Závažné priemyselné havárie
Definícia	
Spoločnosť	- NAFTA a.s.
zákon o PZPH	- zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií

III. Definícia

Program prevencie závažných priemyselných havárií pre zberné strediská a prislúchajúce sondy podzemného zásobníka zemného plynu NAFTA a.s. je vypracovaný na základe § 7 zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Spoločnosť má zavedený bezpečnostný riadiaci systém (HSE manažment systém), ktorým sa zabezpečuje plnenie jednotlivých oblastí programu prevencie ZPH.

Ďalej má spoločnosť vypracovanú bezpečnostnú správu a vedie základnú dokumentáciu na úseku prevencie ZPH:

- oznámenie o zaradení do kategórie „B“,
- bezpečnostnú správu, ktorej súčasťou je posúdenie rizika ZPH,
- vnútorný havarijný plán,
- informovanie verejnosti,
- službu havarijnej odozvy zabezpečovanú Hlavnou banskou záchrannou stanicou, ktorá je interným oddelením spoločnosti.

1. Závazok spoločnosti

1.2. Zodpovedné podnikanie

Politika zodpovedného podnikania sa týka najmä:

- minimalizovania dopadov našej činnosti na životné prostredie a prispievania k trvalo udržateľnému rozvoju,
- transparentnosti obchodných činností procesov obstarávania,
- riadenia procesov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia zamestnancov a bezpečnosti prevádzky vrátane riadenia procesnej bezpečnosti, prevencii závažných priemyselných havárií a havarijného plánovania.

1.3. Životné prostredie a BOZP

Zodpovednosť k životnému prostrediu patrí k najdôležitejším prioritám spoločnosti. Všetky aktivity realizujeme s rešpektom a starostlivosťou o životné prostredie a systematicky zvažujeme riziká s cieľom dosiahnuť trvalo udržateľný rozvoj. Neoddeliteľnou súčasťou je najmä vzdelávanie zamestnancov v oblasti BOZP a ochrany životného prostredia. Pri súčasných prevádzkach hľadáme optimálne riešenia s cieľom minimalizovania vplyvu na životné prostredie a pri novovzniknutých prevádzkach navrhujeme optimálne riešenia tak, aby spĺňali osvedčené postupy a prísne kritériá. Aktivity v oblasti životného prostredia sú vykonávané aj nad rámec zákona, pričom legislatívne obmedzenia predstavujú nevyhnutné minimum. Medzi kľúčové hodnoty patria profesionálny výkon a zodpovednosť, ktoré prispievajú k zvyšovaniu bezpečnosti pri plnení úloh. Kladieme veľký dôraz na bezpečnosť svojich zamestnancov aj prevádzky. Cieľom spoločnosti je neustále zvyšovať úroveň zabezpečenia prevádzky, a to najmä v oblasti prevencie.

Procesnej bezpečnosti je venovaná náležitá pozornosť a sú aplikované rôzne osvedčené postupy, napr. interná a externá kontrolná činnosť a následný proces riešenia nezhôd alebo odporúčaní pre neustále zlepšovanie.

1.4. Program prevencie ZPH

Zásady programu prevencie ZPH sú určené tak, aby sa zabezpečilo nepretržité zlepšovanie kontroly rizika vedúceho k ZPH.

Cieľ vo všetkých oblastiach prevencie ZPH je:

- sústavne zlepšovať úroveň prevencie ZPH a bezpečnostný riadiaci systém,
- súlad so súčasnou legislatívou a transparentná spolupráca s regulačnými a dozornými orgánmi,

- trvalo znižovať riziká vzniku ZPH na všetkých úrovniach riadenia a ich možné dopady na zamestnancov spoločnosti a dotknuté obyvateľstvo,
- zabezpečiť vysokú úroveň bezpečnosti a ochrany života a zdravia ľudí, životného prostredia a majetku,
- zosúladiť systém riadenia prevencie ZPH so systémom riadenia BOZP, ochrany pred požiarmi, ochrany životného prostredia a civilnej ochrany.

Zásady oblasti prevencie ZPH:

- procesná bezpečnosť je jedným zo základných pilierov prevádzkovania, čo sa odráža aj v zapojení manažmentu do procesnej bezpečnosti a budovaní kultúry bezpečnosti a prevencie,
- zabezpečujeme monitorovanie a plnenie príslušných bezpečnostných, environmentálnych legislatívnych a normatívnych požiadaviek týkajúcich sa našej činnosti,
- spoločnosť umožňuje zamestnancom, resp. ich zástupcom aktívne zasahovať do oblasti zvyšovania úrovne BOZP,
- zamestnanci na všetkých úrovniach sú zodpovední nielen za vlastnú bezpečnosť, ale aj za bezpečnosť ostatných okolo seba

2. Ciele a zásady prevencie ZPH

2.2. Organizačná štruktúra spoločnosti a potrební zamestnanci

Organizačná štruktúra spoločnosti zabezpečuje a definuje pridelenie kompetencií a zodpovedností všetkým zúčastňujúcim zamestnancom.

Na základe ich pracovného zaradenia je pre každého zamestnanca zabezpečená požadovaná spôsobilosť ako zdravotná, tak i odborná.

Spoločnosť má činnosti špecialistu na prevenciu ZPH zabezpečené prostredníctvom vlastných zamestnancov.

2.3. Identifikácia a hodnotenie nebezpečenstiev ZPH

Spoločnosť má vykonané posúdenie rizika ZPH, v ktorom sú zohľadnené nebezpečenstva prítomné v podniku.

V spoločnosti sa vykonáva identifikácia a hodnotenie rizík (pri novom projekte, zariadení, významnej zmene a pod.) a opakovaná identifikácia a hodnotenie rizík (v stanovených pravidelných cykloch).

Cieľom hodnotenia rizík je identifikovať, posúdiť, a ak je to možné, tak zmierniť potenciálne významné dopady na zdravie, bezpečnosť, ŽP, majetok a reputáciu spoločnosti.

Hlavným prínosom hodnotenia rizík je záverečné zhodnotenie a stanovenie potrebných opatrení za účelom minimalizácie identifikovaných rizík.

2.4. HSE manažment systém, riadenie prevádzky

Spoločnosť úplatňuje prvky bezpečného radenia pomocou HSE manažment systému, ktorý pozostáva z prvkov:

- 1) **Zodpovednosť a vodcovstvo, politika a ciele Spoločnosti**
Závazok vedenia Spoločnosti k zvyšovaniu povedomia o bezpečnosti, ochrane životného prostredia je vyjadrený vo viacerých aspektoch HSE manažmentu.
- 2) **Identifikácia a hodnotenie rizík**
Základným predpokladom riadenia rizík je ich dôsledné zadefinovanie, poznanie a následné hodnotenie a riadenie.
- 3) **Štruktúra a zodpovednosti**
Vnútročné členenie a rozdelenie je súčasťou každej Spoločnosti, nakoľko každý zamestnanec ako aj zamestnanci dodávateľov musia poznať a rozumieť svojim kompetenciám a povinnostiam.
- 4) **Legislatívne požiadavky a vzťahy so zainteresovanými stranami a verejnosťou**
Vykonávame činnosti tak, aby boli v súlade s predpismi a reguláciami na úseku HSE, bolo zabezpečené bezpečné prevádzkovanie a minimalizovaný vplyv na životné prostredie.
- 5) **Vzdelávanie a školenia**
Školenia a príprava zamestnancov Spoločnosti, ako aj dodávateľov je nosným prvkom HSE manažment systému a základným prvkom v oblasti prevencie. Spoločnosť trvalo udržiava systém vzdelávania a školení zamestnancov, pričom požiadavky na odbornú spôsobilosť a školenia zamestnancov sú kladené vzhľadom na vykonávané činnosti.
- 6) **Ochrana životného prostredia**
Naším cieľom je prevádzkovať zariadenia a vykonávať svoju podnikateľskú činnosť s čo najmenším možným negatívnym vplyvom na životné prostredie. Spoločnosť neustále hľadá spôsoby ako prispieť k ochrane životného prostredia a svoje činnosti vykonáva v súlade s legislatívnymi požiadavkami na úseku ochrany životného prostredia.
- 7) **Riadenie dodávateľov**
Riziká spojené s poskytovanými službami a tovarmi dodávateľmi musia byť jednoznačne riadené. Dodávatelia musia plniť požiadavky potrebné pre daný výkon prác a poznať charakter a riziká daných prác a miesta výkonu práce.
- 8) **Riadenie zmien**
Za účelom riadenia rizík vyplývajúcich zo zmien musia byť zmeny identifikované, riadené a posudzované. Spoločnosť riadi zmeny v prevádzke na základe interného riadiaceho aktu, ktorý popisuje

pravidlá evidencie zmien a návrhov zmien v konštrukcii a/alebo spôsobe prevádzkovania technologických zariadení a organizačných zmien, ktoré majú vplyv na prevádzku a bezpečnosť zariadení podzemného zásobníka zemného plynu, ako aj na bezpečnosť a zdravie všetkých osôb dotknutých prevádzkou.

- 9) Havarijné plánovanie a krízové riadenie
Podstatou havarijného plánovania je prevencia, efektívna a promptná reakcia na danú situáciu.
- 10) Riadenie udalostí
Vznik udalostí je jedným z indikátorov, ktorý ukazuje úroveň efektívnosti zavedeného HSE manažment systému. Za účelom predchádzania udalostiam sú udalosti hlásené, vyšetrované a analyzované. Spoločnosť aktívne podporuje zamestnancov v nahlasovaní všetkých udalostí, úrazov, nebezpečenstiev, skoronehôd a podnetov i z externého prostredia.
- 11) Kľúčové ukazovatele výkonnosti a manažérsky prehľad
Kľúčové ukazovatele výkonu HSE sú stanovené a sledované tak, aby smerovali k zlepšeniu výkonu v jednotlivých oblastiach HSE. Sledovanie ukazovateľov je neoddeliteľnou súčasťou HSE manažment systému. Máme zavedený systém tzv. manažérsky prehľad - „management review“, v ktorom sa vedenie Spoločnosti oboznamuje dosiahnutými cieľmi a míľnikmi v oblasti HSE.
- 12) Výkon kontrolnej činnosti a auditov
Účelom kontrol a auditov je preukázať súlad vykonávaných činností a procesov s právnymi predpismi, procesmi a IRA Spoločnosti, ako aj odhaliť prípadné slabosti HSE manažment systému a nové riziká na pracoviskách.
- 13) Komunikácia a budovanie firemnej kultúry
HSE kultúra je postavená na neustálom zlepšovaní prostredníctvom angažovanosti zamestnancov. Otvorená a účinná komunikácia smerom k zamestnancom a zamestnancom dodávateľov prispieva k angažovanosti v oblasti HSE a zvyšovaniu komplexnej úrovne bezpečnosti na pracoviskách.
- 14) Vedenie dokumentácie a záznamov, predpisy a postupy
Spoločnosť má zavedený systém riadenia internej dokumentácie, ktorá stanovuje požiadavky na riadenie prevádzky. Riadenie prevádzky sa vykonáva na základe interných riadiacich aktov, ako sú smernice, príkazy riaditeľa, prevádzkové predpisy, metodické pokyny, technologické postupy, ktoré sú pravidelne revidované.

2.5. Asset integrity (Integrita zariadení)

Integrita zariadení alebo systém riadenia integrity zariadení je oblasť, ktorá zabezpečuje plnenie funkcionality zariadení v požadovanom rozsahu a čase ako aj ich efektívnu údržbu prostredníctvom ľudí a implemtáciou procesov a systémov. Medzi nosné systémy spoločnosti patrí informáčný sytém údržby a systémy riadenia integrity sond, resp. plynovodov.

Systém riadenia integrity sa aplikuje na celý životný cyklus zariadenia od jeho prvotného dizjanu, cez prevádzku až po likvidáciu alebo obmenu.

2.6. Havarijné plánovanie

Spoločnosť má vypracovaný vnútorný havarijný plán na všetky prevádzky v súlade so zákonom o ZPH a zároveň v súlade s bankským zákonom. V oblasti havarijného plánovania dbáme na dosiahnutie vysokého štandardu v oblasti prevencie, znalostí zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a materiálového zabezpečenia. Znalosti a princípy v uvedených oblastiach sú trvalou a rozvíjanou súčasťou profesionálnej kvalifikácie všetkých zamestnancov. Havarijné plány sú pravidelne precvičované v ročnej periodicite za účelom overenia vhodnosti postupov a prostriedkov na zdlanie prípadných ZPH.

Zvyšovanie úrovne systému havarijnej odozvy zabezpečujeme najmä:

- nácvikom možných scenárov na polygóne záchranármí Hlavnej banskej záchrannej stanice (HBZS) a Závodnej banskej záchrannej stanice (ZBZS),
- aktualizáciou plánov o nové postupy a ich precvičovanie napr. Blowout contingency plan.

2.7. Monitorovanie plnenia, audit

Cieľom monitorovania plnenia programu je objektívne sledovanie úrovne realizácie úloh bezpečnostného riadiaceho systému. Hodnotenie súladu skutkového stavu s cieľmi sa vykonáva sa priebežnou kontrolnou činnosťou, spoločnými previerkami bezpečnosti a pracovného prostredia, protihavarijnými cvičeniami ako aj internými a externými auditmi. V prípade zistenia nesúladu skutkového stavu s cieľmi sa prijímajú opatrenia.

Na vyhodnotenie programu ZPH a ďalších prvkov riadenia, stavu technológie je podľa medzinárodných štandardov vykonávaný pravidelný externý audit, ktorý zároveň slúži ako podklad do hodnotenia rizika. Výsledky pravidelných auditov sú podkladom na zabezpečenie neustáleho zlepšovania a zvyšovania úrovne prevencie ZPH.

IV. Závěrečné a zrušovací ustanovenia

Tento dokument v.1 nahrádza a ruší vydaný interný riadiaci akt PGR č. 97/2017.

Účinnosť tohto dokumentu v.1 je uvedená v hlavičke (str. 1).

Tabuľka súvisiacich interných dokumentov

Súvisiace IRA	Súvisiace procesy	Zrušené IRA/procesy
SGR č. 6/2021 HSE manažment systém		PGR č. 97/2017
MP č. 6/2013 Riadenie a evidencia zmien		
SGR č. 9/2012 Havarijný plán stredísk divízie PZZP		

Tabuľka revízií

Dátum revízie	Dôvod revízie	Revíziu vykonal (os. číslo, priezvisko, profesia)	Revíziu overil (os. číslo, priezvisko, profesia)	Výsledok revízie